

2019 / 02

Alma Mater *Magazin*

„
Ha nem mersz,
nem nyersz!
Muszáj menni,
mert mikor
mennél máskor?
Olyan sok
minden van
a világon...

„I am Soyuz” Lili

„A vers

az, amit mondani kell...”

Radnóti 75

*Selyemúton
a sivatagba*

26

éves az
emlékérem

**Itt járt
a Mikulás!**

Szegedi Egyetem
Magazin lapcsalád

A középiskolástól a szépkorúig

Különböző korosztályokat szólít meg az SZTE Alma Mater. A „Fedezd fel!” a diákoknak és a gólyáknak szól, a kínálat az Alumni Pedagógus Nagyköveti Rendszertől a Tudásműhelyig terjed. A „SZTEdd!” az egyetemistákat mozgósítja a mentorálástól kezdve az önkénteskedésre alkalmas akciókig. A „Maradj része örökké!” a rendezvényekkel és az információkkal vagy az SZTE AM tagkártya-kedvezményekkel a diplomásokat tartja az SZTE közösségében.

Az SZTE Alma Mater 2017 őszen kezdte meg az SZTE Pedagógus Nagyköveti Rendszer kialakítását és azon belül az Alumni Pedagógus Nagyköveti Rendszer kiépítését. A legaktívabb tanárok, akik elkötelezettek a tehetséggondozás, a diákok és a pedagógushivatás iránt, „Kiemelt Nagykövet” címet kapnak. Az elismerést 2019-ben Erdélyi Eszter, a Szegedi Deák Ferenc Gimnázium magyar nyelv és irodalom, történelem, mozgóképkultúra és médiaismeret szakos tanára, a Szegedi Tudományegyetem BTK Vizuális Kultúra és Irodalomelmélet Tanszék külsős óraadó oktatója; valamint Almádi Róbert, a HSZC Návay Lajos Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium magyar nyelv és irodalom szakos tanára vehette át.

14. szemeszterét kezdte 2019 szeptemberében az Alma Mater Alumni mentorprogram. A Magyarországon egyedülálló programba már több mint 400 hallgató kapcsolódott be.

Fényképeket, rajzokat, festményeket – 17 alkotó munkáját – tekinthettek meg az érdeklődők az SZTE Alma Mater MÁSkép(p) című kiállítássorozatának jubileumi, 30. tárlatán az SZTE TIK kávézójában.

Az SZTE alumni mozgalom a 2019. évi mérlegen

Új regisztráltak száma	→	1124 fő
Rendezvényeken részt vevők száma	→	716 fő
Önkéntesek száma	→	107 fő
Mentoráltak száma	→	54 fő
Új tagkártyások száma	→	234 fő

Generációkon át

A Szegedi Tudományegyetem alumni mozgalom közel másfél évtizedes működésének legjobb visszaigazolása, hogy a velünk kapcsolatba kerülők újabb és újabb szerepkörben visszatérnek hozzánk. Például a korábbi mentoráltakból mentorok lesznek, a tőlünk segítséget kapott hallgatók csatlakoznak a SZTEdd! önkéntes akcióihoz vagy a középiskolásokat támogató AMUP programunkhoz.

A Szegedi Tudományegyetem Alma Materre arra törekszik, hogy tevékenységével generációkon átívelő kapcsolódási lehetőséget biztosítson mindenkinek, aki örökké a része akar lenni.

Köszönjük, hogy önnek is meghatározó a „szegedi egyetemi polgári” lét élménye, és figyelemmel követi az SZTE történéseit, támogatja tevékenységeit.

prof. dr. Görög Márta
SZTE Alumni ügyekért felelős rektori megbízott

Támogassa egyetemét, az SZTE Alma Mater!

1%

18478664-1-06

Az SZTE Alma Mater mellett működik a Szegedi

Universitasért 2007 Alapítvány

6720 Szeged, Dugonics tér 13.

Adószám: 18478664-1-06

Adományát az alábbi bankszámlaszámra is utalhatja:

Erste Bank Zrt. 11600006-00000000-25900976

Honlap: www.sztealmamater.hu

E-mail: alapitvany@sztealmamater.hu

04

TEHETSÉGEK

10

KULTÚRA
„Vers délben”

16

CIVILBEN

18

GENERÁCIÓK
Az Ésik család az első

20

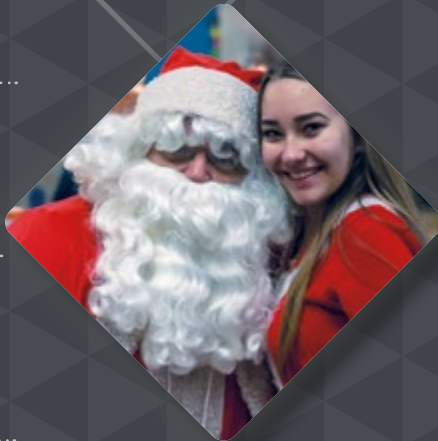
KISENCIKLOPÉDIA

21

VILÁGJÁRÓK
A Sánta dervis nyomában
egy haldokló tónál

24

TUDÁSMŰHELY
Klasszikus életutak
napjaink kihívásainak
tükrében

26

SPORT
Rollerrel érkezett
az Agrárminisztériumba
is az SZTE MGK dékánja

06

CÍMLAPSZTORI
„I am Soyuz” Lili:
„Mindenhol otthon érzem
magam”

Címlapfotó, fotó:
Stuber Ágnes

27

LELTÁR

31

PRO ÉS KONTRA

32

VAN KÉPÜNK HOZZÁ

33

AJÁNLJUK

34

SZTE-SEK
A NAGYVILÁGBAN

35

ERASMUS+

SZTE

Szegedi Egyetem Magazin *lapcsalád*

Alma Mater Magazin IMPRESSZUM | **Alapító, kiadó:** Szegedi Tudományegyetem, 6720 Szeged, Dugonics tér 13. | **Felelős kiadó:** prof. dr. Rovó László, az SZTE rektora; prof. dr. Görög Márta, az SZTE Alumni ügyekért felelős megbízottja. | **Készítette:** SZTE Nemzetközi és Központosított Igazgatóság. | **Felelős szerkesztő:** Újszászi Ilona. | **Szerkesztő:** Schwimmer-Tóth Tímea. | **Szöveg, fotó:** Antal Éva, Bobkó Anna, Császár Dorina, Ferencz-Fehér Dorottya, Gajzer Erzsébet, Gerháth Györgyi, Higi Csilla, Kocsis Bernadett, Kósa Boglárka, Móczár Dóra, Rómer János, Schwimmer-Tóth Tímea, Szécsi Annamária, Szolga Valentina, Tikvicki Dóra, Újszászi Ilona, Újvári Gréta, Zádori Bence. | **Design:** Meisner Miklós. **Tördelőszerkesztő:** Jacob Péter. | **Szerkesztőség:** 6722 Szeged, Honvéd tér 6. | **ISSN:** 2060-9639 | **E-mail:** press@rekt.szte.hu | **Honlap:** www.sztealmamater.hu | **Nyomda:** Innovariant Nyomda Kft. (Algyő). **Terjesztés:** az SZTE Alma Mater rendezvényein, valamint az SZTE épületeiben. Az anyaggyűjtés 2019. december 6-án zárult le.

VILÁGHÍRŰ IT-S CÉGEKNÉL az SZTE TTIK egykori hallgatója

EGY ÉVET A FACEBOOKNÁL, KÉT ÉS FÉL ÉVET PEDIG A PREZINÉL TÖLTÖTT NOVÁK GÁBOR, AKI AZ SZTE TERMÉSZETTUDOMÁNYI ÉS INFORMATIKAI KARÁN VÉGZETT SZOFTVERFEJLESZTŐKÉNT. MESTERKÉPZÉSE ALATT KÉPFELDOLGOZÁS SZAKIRÁNYON TANULT, ENNEK KÖSZÖNHETŐEN TALÁLKOZOTT ÉS KEZDETT EL ANDROID-FEJLESZTÉSEL FOGLALKOZNI.

 Kocsis Bernadett **Móczár Dóra**

Novák Gábor már mesterképzése alatt elkezdett dolgozni, és Szingapúrban is járt, ahol kutatóként dolgozott. Itt találkozott az Android-fejlesztéssel, amellyel azóta is foglalkozik. A szegedi egyetemi mesterképzés után került Pestre, ahol Magyarország egyik leghíresebb startup cégénél kapott feladatokat.

– A Prezínél egy igazi álmom volt dolgozni: magának a Prezinek az alkalmazását fejlesztettem. Sokat tanultam náluk, hiszen itt nemcsak az alkalmazás létrehozása, hanem annak fenntartása is kihívást jelentett. Egy elég nagy volumenű applikációról beszélhetünk, 0-24-ben rendelkezésre kellett, hogy álljon a felhasználók számára – emlékezett vissza a volt SZTE TTIK-s hallgató.

– Egy New York-i androidos konferencia után keresett meg a Facebook, és álláslehetőséget kínált a londoni cégénél. Miután felvettek, a Messenger applikáción dolgoztam

„Bátorság + szakmai érdeklődés + középszintű angol = belépő a nagy IT-cégekhez.”

fejlesztőként. Az ártalmas embereket kellett letiltanunk, illetve minimalizálni kellett a fake felhasználókat. A prevenció volt a célunk, azonban ezekben az esetekben általában csak utólagos kármentésről beszélhetünk. Egy 0-tól 100-ig terjedő százalékos skálán mérik, mennyire valószínű, hogy kártékony egy adott felhasználó. Ha 100 százalékosra értékeli az algoritmus a jelentett tartalmat, akkor zaklatásról beszélhetünk, és szankcionálás következik. Ilyenkor például a Facebookon letiltják a kommentelés lehetőségét bizonyos időre, vagy a

Messengeren nem lehet válaszolni – magyarázta Novák Gábor.

– Ha valaki például 10 ezer üzenetet küld egy nap alatt, az már gyanúsnak tűnik az algoritmusnak. A legkomolyabb esetekben a Facebook vezetője hozza meg a döntéseket, és ő is részt vesz a szankciók alakításában – változta fel a munkafolyamatot a Facebook volt dolgozója.

ÖSSZEKAPCSOLT A SKYPE

Milyen világhírű cégeknél dolgozni? E kérdésre válaszolt az SZTE Természettudományi és Informatikai Kar négy volt hallgatója. Az SZTE V: Informatikai Szakmai Napon a személyesen megjelent Novák Gábor mellett Skype-on kapcsolódott be a beszélgetésbe a Yahoo!/Verzion Zürichben élő munkatársa, Szörényi Balázs, illetve a Google csapatát erősítő Ormándi Róbert és Veress Krisztián az Amerikai Egyesült Államok keleti és nyugati partjáról.

PRIMA: FÜLÖP FERENC AKADÉMIKUS, az SZTE GYTK professzora

A PÉLDAKÉPÁLLÍTÁS
A PRIMA PRIMISSIMA
KÜLDETÉSE. MAGYAR
TUDOMÁNY KATEGÓRIÁBAN
AZ EGYIK PRIMA
AZ AKADÉMIKUS FÜLÖP
FERENC, AZ SZTE
GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI
KAR PROFESSZORA,
A SZEGEDI AKADÉMIAI
BIZOTTSÁG ELNÖKE.

✍ *Újszászi Ilona*

📷 *Bobkó Anna*

Fülöp Ferenc több mint 35 szabadalommal rendelkezik. Változatos technikákkal készít új vegyületeket. Az aminosavak és a béta-aminosavak szintéziséhez vonzódik leginkább a Széchenyi-díjas professzor, a Szegedi Akadémiai Bizottság elnöke. Számos elismerése közül az egyik, hogy Fülöp Ferenc egyetlen magyar-

ként szerepelt 2018 októberében a ChemPubSoc Europe legmagasabb rangú, 2015-ben alapított díjával kitüntetettek listáján – adtuk hírül A vegyületeket tervező SZTE-professzor, Fülöp Ferenc akadémikus cikkei is díjazottak című írásunkban.

A graduális képzésben Gyógyszerészi kémia és Bevezetés a gyógyszerkutatásba elnevezésű tárgyakat

oktatja az SZTE GYTK-n. Dizájn drogok – kiemelkedő veszélyek címmel Kolozsvárott, a Gyógyszerhatás és sztereo-kémia témaköréről a Szabadegyetem – Szeged XX. szemeszterében tartott előadást. Tudományszervező tevékenysége is kiemelkedő, 2014 óta tölti be az MTA Szegedi Akadémiai Bizottság elnöki posztját.

Az „R&D 100 Díj” nyertesei között az SZTE és partnercége

Először szerepel a Szegedi Tudományegyetem az „R&D 100 Awards” listáján. Az „Innovációs Oscarnak” is nevezett elismerés az SZTE és a ThalesNano Energy Zrt. közös fejlesztését, a „H-Genie” nagynyomású hidrogén-generátort értékelte.

Jelenleg a piacon a „H-Genie” az egyetlen olyan generátor, amely nagynyomású hidrogént képes előállítani. Ezzel kiválthatók a nagynyomású és veszélyesnek minősített gázpalackok a laboratóriumokban. Az „R&D 100 Díj” az elmúlt 56 évben a legrangosabb innovációs elismerésnek számít, marketingértéke is jelentős. Az elismerést 2019. december 5-én a kaliforniai San Franciscóban vette át a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar egyetemi docense, dr. Janáky Csaba és az általa vezetett projekt partnercége, a ThalesNano Zrt. három képviselője.

„I AM SOYUZ” LILI: „Mindenhol otthon érzem magam”

BEUTAZTA A VILÁGOT EGY SZÁL UKULELÉVEL, ÉNEKES, DALSZERZŐ, HOBBIFOTÓS, ÉS EMELLETT GYERMEKSEBÉSZKÉNT DOLGOZIK STOCKHOLMBAN... BOZÓKY FELÍCIA, LILIRŐL SOK MINDENT EL LEHET MONDANI, DE AZT BIZTOSAN NEM, HOGY HÉTKÖZNAPI LENNE. SZEGEDEN SZÜLETETT MAGYAR SZÜLŐK GYERMEKEKÉNT, MOST SVÉDORSZÁGBAN ÉL, DE GYAKRAN LÁTOGAT MAGYARORSZÁGRA, HOGY I AM SOYUZ NEVŰ EGYSZEMÉLYES ŪRPOP FORMÁCIÓJÁVAL FELLÉPJEN. TALÁLKOZÁSUNK IDEJÉN A GRAND CAFÉBAN TARTOTT KONCERTJE MIATT TARTÓZKODOTT SZEGEDEN.

 Kósa Boglárka

 Lippai Balázs

– *Orvos vagy, zenélsz, turnézol, azért ez nem egy hétköznapi életritmus. Hogy sikerül összeegyeztetni ezt a sok mindent?*

– Nem is tudom, azt hiszem, mindenkinek van egy hobbjaja.

– *Neked mi?*

– Szerintem nem feltétlenül fontos definiálni, hogy az embernek pontosan melyik a hobbjaja, melyik a munkája, nálam eléggé egybefolyik. Néha annyit zenélek, hogy időnként úgy érzem, hogy az orvoslás a hobbjaim. Ez elég furcsa érzés. Viszont ezeken kívül is sok „hobbjaim” van még.

– *Milyen hobbjaid vannak még?*

– Most van egy nagyon furcsa új hobbjaim: bútorokat építetek. Barkácsolok otthon, most éppen egy színpadot építettem. Talán ez a legfurcsább hobbjaim, de egyébként rajzolgatok, fotózgatok is.

– *Honnan jött az ötlet a bútorépítéshez?*

– Igazából onnan, hogy én korábban hippikkel laktam együtt, akik mindent maguknak építettek meg. Amikor elköltöztem onnan, úgy voltam vele, hogy ha ők meg tudják csinálni, akkor én is! Stockholmban laktunk tízen egy nagy villában, egy szigeten. Akkor éppen nem tudtam hol lakni, egy barátom ismerőse pedig ott lakott, és mondta, hogy pont keresnek új lakótársat. Elmentem hozzájuk egy vacsorára, hogy kiderítsék,

bérgyilkos vagyok-e vagy sem. Úgy gondolták, hogy nem vagyok az, így beköltözhettem.

– *Te keresed az ilyen „hippis” helyzeteket? Bejárni egy ukulelével Dél-Amerikát, Afrikát. Beköltözni egy villába tíz hippivel... Tudatosan mész bele ezekbe, vagy így hozza az élet?*

– Azt hiszem tizenhét éves voltam, amikor felállítottam magamnak azt a szabályt, hogy ha jön egy lehetőség, hogy elutazzak valahova, akkor muszáj elutaznom. Azóta minden lehetőségre igent mondtam, ami elélem esett. Szerintem akkor is, ha az utazás rossz, vagy furcsa, vagy rossz emberekkel találkozom közben, még mindig jobb, mint otthon maradni, mert utazás közben mindenképpen

többet tanulok, mint egy helyben. De ilyen azért ritkán van, legtöbbször minden jól sikerül, és fantasztikus emberekkel ismerkedek meg. De például Mexikóba menni tényleg elég nagy meglepetés volt, úgy képzeltem, hogy majd tengerparton leszek, ehelyett beraktak a határra egy drogháború kellős közepébe.

– Mik voltak a legnagyobb élményeid az utazással kapcsolatban?

– Ezt nagyon nehéz lenne összefoglalni... De például most Szegeden lenni tök nagy élmény. Éppen azon gondolkodtam, hogy mit fogok majd mondani a pesti koncertemen, és arra jutottam, hogy Szegedről fogok majd mesélni.

A ZONGORÁTÓL AZ ŪRPOPIG

Bozóky Felícia magyar szülők gyermekeként Svédországban nőtt fel. Zenéhez és a művészetekhez való affinitása már gyermekkorában megmutatkozott: állandóan rajzolt, zongorázni tanult és fotózott. 18 éves korában vásárolta meg első gitárját, és egy háztízsákkal felszerelve bejárta Európát. Közismert patológus édesapja által inspirálva a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán tanult. Az ukulelével egy budapesti fesztivál hatására ismerkedett meg, majd Rómába utazott, ahol Erasmus-ösztöndíjként gyermekgyógyászatot tanult. 2012-ben a mexikói Monterreyben született meg „I am Soyuz” elnevezésű projektje, ahol a helyi kórház traumasebészetén töltötte szakmai gyakorlatát, és a drogháborúban megsérült nehézfiúk sebeit látta el. Az elbűvölő hangú énekesnő ukulelén, gitáron, melodikán, omnichordon és kalimbán loop pedál segítségével adja elő dalait, amit ő maga ūrpopként definiál.

Forrás: <http://www.tedxanubia.com/eloado/bozoky-felicia>

– Mit tudsz Szegedről mesélni?

– Szegeden születtem, itt lettem szerelmes, itt tanultam meg biciklizni. Tizenhat évesen itt kaptam az első csókomat, a Dóm tetején. Az egyetemi éveim meg fantasztikusak voltak. Tizenkilenc évesen az ember csak úgy pezseg, szerintem ez az egyik legjobb

kor, olyankor minden egy kaland. Volt, hogy elstoppoltunk Szerbiába csak úgy spontán, rengeteget mászkáltam a Tisza partján, sok buli volt, szóval nagyon jó itt az egyetemi élet. Szerintem ezektől a dolgoktól leszel igazán ember, és a közösségtől, itt pedig az is nagyon jó volt, mindenki támogatja egymást. Jártam itt fotó kurzusokra

Fotó: Lippai Balázs

is, fotóztam, festegtettem, és volt olyan időszak, amikor minden nap halászevet ettem. Vannak ilyen lifehackek például a híd alatt van egy sörkert, ahol az én időmben, ha csak levelet kértél, összesen 400 Ft volt a halászeve. Egyszer május elsejétől egészen a vizsgaidőszak végéig minden nap legurultam oda halászevet ebédelni.

– *Miért döntöttél úgy, hogy Szegedre jössz Stockholmból?*

– Anyukám szegedi, és ide jöttünk minden nyáron a családdal, úgyhogy ez ilyen nyári álomváros. A szüleim is úgy lehettek ezzel, hogy ezt a várost ismerték, ezért ide könnyebben engedtek, még úgy is, hogy elég vad és kiszámíthatatlan voltam.

– *Mi akartál lenni eredetileg?*

– Még mindig nem tudom, hogy mi akarok lenni. Szerintem nagyon jól sikerült ez így, hogy orvos lettem, bár annyira sosem voltam benne biztos, hogy az akarok lenni, csak

*...Ha nem
mersz, nem
nyersz! Muszáj
menni, mert
mikor mennél
máskor? Olyan
sok minden van
a világon...*

úgy tetszett az egész dolog. De érdekes, hogy mióta orvosként dolgozok, jövök rá, hogy mennyire sokat ad emberileg, és hogy mennyire izgalmas. Úgyhogy nagyon örülök annak, hogy erre az útra sodort a sors.

Egyébként azt hiszem, rajzfilmkészítő szerettem volna lenni. Inkább ilyen művész alkat vagyok, csak orvosi diplomával.

– *Emiatt mennyire érzed azt, hogy kilógsz az orvosok közül?*

– Kilógok az orvosok közül? Szerintem egyébként is mindenki más. A zenészek közül is kilógok egy kicsit. De szerintem nem is feltétlenül rossz dolog kilógni, minden szakmában kellene olyan emberek, akik más perspektívából látják a dolgokat, ez mindenkinek jó.

– *Mennyire tudod belevinni az egyik területet a másikba? Hozzáad az orvosi életedhez a művészi vonal? És fordítva?*

– Mindkettőben benne van sok minden, nem lehet elkülöníteni így a dolgokat. Minden szituációból tanulunk. Az orvosi vonalon nagyon sokat tudok tanulni az emberektől. Bárhová megyünk, bármit csinálunk, igazából az ember a lényeg: hogy hogyan éli

az életét, miket csinál, mikre gondol, mikre jött rá, hogy hogyan kell bizonyos dolgokat csinálni. Szerintem emberként csak úgy tudunk fejlődni, ha kommunikálunk másokkal. Orvosként például találkozhatok akár egy 97 éves néniel, aki visszatekint az életére, vagy egy 4 éves kisgyerekekkel, aki elmagyarazza az ő saját kis perspektíváit, életfelfogását. És ez tök jó, ha leülök és figyelmesen, nyitottan végighallgatom, rengeteget tudok tanulni tőlük. Ezt a zenébe is vissza tudom forgatni, és kell is, hogy legyen valamilyen művészi kifejezőmód – esetemben a zene –, amivel kisebb traumákat, elgondolkasztató történeteket ki tudok fejezni. Ez jót tesz a lelkemnek.

– Honnan jött neked az űropop műfaja?

– Valójában én csak így titulálom a zenét, amit játszok, mert mindent be kell kategorizálni, hogy az emberek tudják, hogy nagyjából miről van szó. Ezt úgy szoktam magyarázni, hogy az űropop kicsit olyan, mint én vagyok: van az űr, abban különböző dolgok úszkálnak, és ezekből pár dolgot összeszedesz, amiket találsz.

– Mit mondanál a fiatal egyetemistáknak, akik utazni szeretnének, de még nem tudják hogyan, vagy nem mernek belevágni?

– Merni kell utazni és fölfedezni. Muszáj, mert mikor mennél máskor? Olyan sok minden van a világon, amiből rengeteget lehet tanulni, és ami nagyon izgalmas. Most is például, hogy újra láttam a bangkoki szegénységet, ismét rá kellett jönnöm, hogy mennyi rengeteg lehetőségünk van Európában. Akik az eddigi fölfedezéseket csinálták, és a világ fejlődését hajtották előre, nem véletlenül nyugatról jöttek. Valójában nem csak szerencse, hogy itt a jólétben úszhatunk, tiszta ivóvízzel, meg orvosi ellátással, hanem a mi felelősségünk az is, hogy

az emberiség további fejlődéséről gondoskodjunk. Nagy feladatnak tűnhet, de egy utcával mellettünk lakott Szent-Györgyi Albert, ő is csak egy sima szegedi srácként indult, aki a Tisza-parton biciklizett, úgyhogy igazából nincsenek határok, hogy miket lehet elérni.

– Annyi helyen jártál már a világban. Mit tekintesz otthonodnak?

– Nekem két fő otthonom van, Szeged és Stockholm. De azt hiszem, valójában mindenhol otthon érzem magam.

HÉTFŐ, UKULELÉVEL

A Dalfutárban Hajós András egy különleges szerzemény létrehozására, pontosabban a harmadik csapat zeneszerzőjének kérte föl Bozóki Felícia Lilit, akit „I am Soyuz”-ként be is mutatott itt: https://www.youtube.com/watch?v=lyFKc_25bOU A Hétfő című dal szövegét Wolfie írta, a producer: Moldvai Márk. Az előadó: Freddie, ám a csapat kérésére Lili énekelt, és ikonikus hangszerén, az ukulelén is játszott. A végeredmény, a Hétfő című dal meghallgatható itt.

Fotó: Paul Duna

A „Vers délben”-sorozat 2019. őszi évadjának élén dr. Fendler Judit, az SZTE kancellárja József Attila: *A Dunánál* című költeményét szavalva hangsúlyozta: „... s rendezni végre közös dolgainkat, / ez a mi munkánk; és nem is kevés.”

„A VERS AZ, amit mondani kell”

A KÖZÖSSÉGTEREMTÉS ÉS -ÉPÍTÉS CÉLJÁVAL 2015-BEN AZ SZTE ŐSZI KULTURÁLIS FESZTIVÁLHOZ KAPCSOLÓDÓAN HÍVTA ÉLETRE A „VERS DÉLBEŒ” ELNEVEZÉSŐ, AZÓTA IS NÉPSZERŐ RENDEZVÉNYSOROZATOT TAJTI GABRIELLA, AZ SZTE NKI KULTURÁLIS IRODA VEZETŐJE. A SZENT-GYÖRGGYI ALBERT SZOBRA MELLETTI SZAVALATSOR MOTTÓJA – KÁNYÁDI SÁNDOR GONDOLATA –: „A VERS AZ, AMIT MONDANI KELL”.

 Ferencz-Fehér Dorottya

 Bobkó Anna

– Gyerekkorom óta versimádó vagyok, gimnáziumban én is jártam versmondó versenyekre. Írtam is: többször meghívtak a sárvári Diákírók és Diákköltők Találkozására. Rengeteg verset olvasok, kortársakat is – sorolta a vershez való viszonyának lényeges elemeit Tajti Gabriella (képünkön). – A „Vers délben” programot vigyük ki az SZTE Rektori Épület elé, hogy bárki, aki jelentkezik, elmondhassa a kedvenc versét! – emlékezett az ötletgazda, miként született meg Szent-Györgyi Albert szobra melletti szavalatsorozat.

A 2015. évi őszi fesztivál idejére tervezett programra már az első

alkalommal olyan sokan jelentkeztek, hogy a következő esztendőben az SZTE Egyetemi Tavasz ideje alatt is folytatódott a „Vers délben”. Így aztán 2020 tavaszáé a tizedik „évad”.

– A célunk az, hogy akik délben áthaladnak a Dugonics téren, rácsodálkozzanak arra, hogy meghallgathatnak egy verset, aztán tovább sétálva elgondolkodhassanak a szövegen – összegzett Tajti Gabriella.

A spontán programon előfordul, hogy csak öt-tíz ember gyűlik a versmondó köré, de történt már olyan is,

amikor majdnem kétszáz fős hallgatóság előtt zengett a szavalat.

– Nem az a lényeg, hogy minél professzionálisabb legyen az előadás. Az a fontos, hogy az adott versmondó – legyen akár amatőr vagy hivatásos színész, egyetemi vagy városi polgár – megoszthassa másokkal is azt a költeményt, ami közel áll hozzá – hangsúlyozta Tajti Gabriella, aki eddig minden „Vers délben”-ben szerepelt. A számára fontos szerzők közül Hervay Gizella, Dsida Jenő, József Attila, Weöres Sándor, Kosztolányi Dezső, Szabó Lőrinc és Kányádi Sándor nevét emelte ki.

REKORDER SZABADTÉRI SZAVALÓK

MIÉRT SZAVAL? - KÉRDEZTÜK A "VERS DÉLBEN" LEGTÖBBET SZAVALÓ OKTATÓJÁT ÉS HALLGATÓJÁT.

Kosztolányi József matematikus, egyetemi docens (SZTE TTK Bolyai Intézet), 9 alkalommal verselt: – A színház a nem hivatásos, de jelentős része az életemnek. Szabad téren verset mondani olyan, mint amikor az ember fürdőruhát cserél kabin nélkül. Ilyenkor az intimitás kikerül az utcára, de ugyanúgy bele kell merülni a versbe, mint zárt térben. A „Vers délben” alkalmával egyszer két Ady-költeményt mondtam el, mintegy egymásba fűzve: a Héjanász az avaron és a Párizsban járt az ősz címűeket. Ezek

„VERS DÉLBEN” STATISZTIKA

9 „évad” 2015 és 2019 között.

Több mint 120 versmondó.

Közel 200 alkalom a Szent-Györgyi Albert-szobor mellett.

Legnépszerűbb költő: József Attila.

A sorozat nyitányán, 2015. október 1-jén Karsai Krisztina, az SZTE jogász professzora is József Attilától választott: az Imádság megfáradtaknak című verset mondta el.

klasszikusok, amik az ősz és az elmúlás okán mindig előkerülnek. A választásomat évfordulók is befolyásolják: amikor Balla Zsófia 70 éves volt, az ő egyik versét mondtam. Nyáron volt szerencsém találkozni és beszélgetni Rakovszky Zsuzsával, így a 2019. évi Őszi Kulturális Fesztiválon az ő egyik szövegére esett a választásom. Most épp Parti Nagy Lajos Létbüfé című kötetét olvasgatom.

Péter Lea II. éves pszichológia mesterszakos hallgató (SZTE BTK), 5 alkalommal szavalt. – Másodévesként jelentkeztem először az SZTE Vers-és Prózamondó Versenyére. Nagy élményt jelentett számomra. Úgy döntöttem, hogy kiviszem a részem a kulturális programokból, és jelentkeztem a következő „Vers délben”-re. A szabadtéri versmondás nem volt új számomra, mert vers- és prózamondóként rendszeresen részt veszek a „Monostori András Idegenvezetések” utcai túráin. A kedvenc költőm Radnóti Miklós, aki 75 évvel ezelőtt halt meg. 2019-ben számos alkalmam kínálkozott arra, hogy Radnóti verseit

*„A vers néma.
Adj neki hangot.
A vers a könyvben
halott. Keltsd életre.
Mi a szavalás?
A vers föltámasztása
papírsírjából.
Ez a kor néma.
Hangtalanul olvas,
hangtalanul ír.”
Kosztolányi Dezső
(1928)*

mondjam, de más szerzőktől is előszeretettel választok. A kortárs verseket nagyon kedvelem, Tóth Krisztina és Terék Anna a kedvenceim. A repertoárom mindig bővül: az aktuális élethelyzetemnek megfelelően választok verset, olyat, amiről azt érzem, hogy jól összefoglalja, amit éppen érzek.

RADNÓTI MIKLÓS SZEVEDI DIÁKÉVEI

A SZEVEDI BÖLCSÉSZKAR RADNÓTI MIKLÓS DIÁKÉVEIBEN CÍMŰ, 2011-BEN MEGJELENT KÖTET SZERZŐJÉT, MIKLÓS PÉTER TÖRTÉNÉSZT A KÖLTŐ IDENTITÁSÁRÓL IS KÉRDEZTÜK.

– A költő 1930 ősze és 1934 nyara között élt Szegeden, ahol két kötete is megjelent: Lábadozó szél (1933), illetve Újhold (1935) címmel. Ezekkel együtt a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiuma gondozásában és Buday György tervezésében négy munkája látott napvilágot – összegzett Miklós Péter. – A szegedi egyetemi éveinek utolsó periódusában, 1933/34 fordulóján Sík Sándor témavezetésével írt doktori értekezése, a Kaffka Margit művészi fejlődése nagyon modern témának számított. Afféle különnyomatnak tekinthető az Ének a négerrel, aki a városba ment című munkája, a francia szakos szakdolgozata hatására született szövege. Diplomamunkája ugyanis a „gyarmati egzotizmusnak” a francia modernitásban, főleg a költészetben való megjelenéséről szólt.

A Nyugat valamennyi számát áttanulmányozta, és Kaffka Margit műveit professzionális módon elemezte, így kimondható: Szegeden vált irodalomtörténésszé Radnóti.

– A poétikai útkeresés időszakának tekinthetők Radnóti Miklós pályáján a szegedi évek. Ekkoriban ismerkedik meg a népi tartalmakkal, és kerül be szövegeibe a vidéki táj, például Tápé élménye. Ennek nyomán még egy népmeseutánezatot is ír, amit Tomori Violának ajánl – emlékeztet az életmű kutatója. – Juhász Gyula alakját költőtársa halálát követően versbe emelte. Sík Sándor hatására ismerkedik meg a klasszikus költészettel, az ókori versformákkal, letisztult stílusukkal és értékükkel.

Forrás: nyugat.oszk.hu

LEVELEK

Kulturális szerepvállalása Radnóti levelezéséből kiolvasható. E jórészt kéziratos hagyatékából eddig egy válogatás jelent meg Bíró-Balogh Tamás irodalomtörténész, az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar oktatója gondozásában. A szegedi években Gyarmati Fannihoz – ahogyan leveleiben nevezte, Fifihez vagy Fifhez – több mint 500 levelet írt. Az 1942-ben kelt Komlós Aladárnak címzett levelében a meghatározó költőelődökhöz – Kazinczy, Berzsenyi és Arany János – való viszonyáról vall. A kedvenc, Arany János az Őszikék szövegeivel gyakorolt nagy hatást Radnóti költészetére.

Újjászületett a Radnóti Kávézó

Irodalmi beszélgetések helyszíne is a szegedi bölcsészkar Radnóti Kávézója. Az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar egykori hallgatója, Radnóti Miklós nevét viselő ikonikus találkahelyet felújító önkéntesek a székek átfestésével kezdték a munkát. A „SZTEdd!” akciót az SZTE Nemzetközi és Közkapcsolati Igazgatóság Alma Mater Iroda hangolta össze. Fotó: Kósa Boglárka

AMIKOR A VERSBŐL

Rendhagyó Kávészünet

A KÁVÉSZÜNET ZENEKAR KLASSZIKUS ÉS KORTÁRS KÖLTŐK MŰVEIT DINAMIKUS KONCERTEKEN, LEMEZEKEN SZÓLALTATJA MEG. POPOVICS GYÖRGYÖT, A ZENEKAR FRONTEMBERÉT KÉRDEZTÜK SIKERRŐL, KULTÚRATERJESZTÉSÉRŐL.

 Tikvicki Dóra K.Z.

– A verskultúra nagykövetének tartják a Kávészünet zenekart, így nem véletlenül kapott helyet az SZTE Őszi Kulturális Fesztivál programjai között. Ám ez egy elég nehéznek tűnő karrierút. Ki gondolta az elején, hogy ilyen sikeres lesz a Kávészünet?

– Alapvetően amikor elkezdtek ezt az egészet, akkor még hobbi-ként indult, szóval nem gondoltuk volna, hogy mondjuk a rangos Szegedi Tudományegyetem buliszínpadára is eljutunk ezzel a történettel. Nagyon büszkék vagyunk az ötödik albumra, amibe sok munkát fektettünk, és nagyon sok olyan érzelmet tettünk bele, ami számunkra fontos, és szerintünk a közönség is tud vele azonosulni.

– Napjainkban valós cél lehet az egy zenekar számára, hogy az irodalmat, a kultúrát közelebb vigye az emberekhez?

– Minden sikeres dal alapja a jó szöveg. Mi pedig igyekszünk minden egyes dalnál felnőni a feladathoz, vagyis hogy a dal felemelkedjen a vershez.

– Az Itt van az ősz, itt van újra... hivatalos videoklipetekről a legismertebb megosztó portálon azt írta az egyik rajongó: „ha én tanár lennék, tuti használnám a dalaitokat, hogy a diákok megszeressék a verseket”. Mi a legkedvesebb verse a frontembernek?

– József Attila Ódája...

– Petőfi Sándortól kezdve Heltai Jenőn át József Attiláig számos nagyszerű költőnk szolgáltatja a szöveget a Kávészünetnek. Ha az öt lemez terméséből választani kellene egyetlen dalt, egy olyan alkotást, ami a zenekart a legjobban leírja, akkor melyik lenne az?

– Olyan dalokat játszunk olyan szövegekkel, amikkel tudok azonosulni, úgyhogy ha egyet kell kiragadnom, akkor a Kányádi Sándor versére írt Két nyárfa volna az. Emellett úgy érzem, ez az album és a zenekar is megérett a felnőttkorra.

színházi pillanatok születik

„Én nem mondok verset soha. Seres Tamás kedvéért foglalkozom a versekkel” – jelentette ki Udvaros Dorottya. A Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművésznő alkotótársa Seres Tamás rendező. Az SZTE őszi fesztiválján a Csend – Törékeny – Üres című est után a „miértre” vártunk választ.

Forrás: nemzetiszinhas.hu

Szolga Valentina

– Miért nem mond verset?

Udvaros Dorottya: – Egyszer csináltam egy József Attila-estet. Végig sírtam, ezért az egész annyira röhejes volt. Azt gondoltam, hogy azt nem lehet, hogy én a privát érzéseimet ráfolyassam József Attila verseire. A nézőknek meg kell adni a lehetőséget, hogy ők is érezzenek valamit a verssel kapcsolatban. Elhatároztam, hogy én többet nem mondok verset...

– Mégis megjelent Ady és Pilinszky a színpadon. Miért pont ők?

Seres Tamás: – Pilinszkynek a Vigíliában megjelent tíz sora Adyról. Ezt olvasva jutott eszembe: eddig soha senki nem hozta

párhuzamba e két költőt. Ady nagyon kötött, mély versei mellett Pilinszky – aki önmagában súlyos, veretes, mély tartalmú költő, mégis – improvizatív. Ezért a verseket összefolyattuk zeneileg, vizuálisan és színészilag is.

– Rendezőként miért éppen azzal a színesszel dolgozik, aki elhatározta: „Én nem mondok verset soha”?

Seres Tamás: – Abban óriási Dorottya, hogy ezt a két költőt összefűzi a saját személyiségével. Szerintem nagyon ritka dolog, hogy a versből színházi pillanatok születnek, tehát ha egy verset nem csupán felolvassuk, hanem színpadra visznek. Ehhez kell Dorottya segítségével: minden szó, amit elmond, azt vagy Pilinszky, vagy Ady írta. Ebben ez a csoda.

„Ady ébresztett rá a költészet értelmére tizennégy éves koromban. Mégis tökéletesen megértem, miért hanyatlott napjainkban költészet iránti szeretetünk, lelkesedésünk.

A koncentrációs táborok világa, az egyetlen kis didergő molekulára redukált ember után mit kezdünk Ady királyi pózaival? József Attila mérésadatai az emberről és a mindenségről kétségtelenül sokkalta pontosabbak, használhatóbbak számunkra...” – írta Pilinszky János.

Pilinszky János: Őszi vázlat

A hallgatózó kert alól
a fa az ürbe szimatol,
a csend törékeny és üres,
a rét határokat keres.

Riadtan elszorul szived,
az út lapulva elsiet,
a rózsató is ideges
mosollyal önmagába les:
távoli, kétes tájakon
készülődik a fájdalom.

Kaláka: 50 év, 10 költő 1100-nál is több dal

A Kaláka együttes több mint ezerszáz dalának alapja a vers. Az SZTE 16. Egyetemi Tavasz fesztiválján a zenekar vezetője, Gryllus Dániel elárulta: 10 költő megzenésített verséből építették föl a „Kaláka 50 – Hét határon át” című jubileumi koncertet. „Mindenesetűnek és dalnak külön története van. Például József Attila Születésnapomra című verse egy francia szonon dallamán szólal meg, amelyben a játékosság és a keserűség keveredik. Mert azt a stílust igyekszünk kibontani a zenével, amilyen gondolatokat bennünk ébreszt a vers.”

SZTEdd! - SZEGEDI HALLGATÓK ÉS ALUMNIK AKCIÓBAN

A Szegedi Tudományegyetem nagy hangsúlyt fektet a hallgatók és volt hallgatók társadalmi felelősségvállalásának erősítésére. E célt szolgálja az önkéntes akciók szervezése, a mentorprogramok ösztönzése, az önkéntes tevékenységekre koncentráció közösségépítés. Az SZTE Alma Mater SZTEdd! programja többféle akciót kínál az egyetem jelenlegi és volt hallgatóinak.

VOLT HALLGATÓK

JELENLEGI HALLGATÓK

KÖZÉPISKOLÁSOK

SZTE Alma Mater Önkéntes közösség

Az SZTE Alma Mater Önkéntesek Facebook-csoportban az Alma Mater önkéntesakcióiról, adománygyűjtéseiről, valamint más, az egyetemhez kapcsolódó önkéntes akcióról informálódhatnak a tagok.

Jelentkezés: iroda@sztealmamater.hu

vagy www.sztealmamater.hu,

vagy a <https://www.facebook.com/SzteAlmaMater> oldalon,

vagy Instagram: <https://www.instagram.com/sztealmamater/?hl=hu>

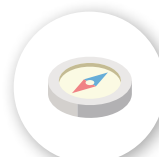
AKCIÓK -SZTEDD!

RENDEZVÉNYEK

MENTORÁLÁS

NAGYKÖVETEK

FELÚJÍTÁSOK

ADOMÁNY-GYŰJTÉS

MÁSKÉP(P)
KIÁLLÍTÁSOK

ALUMNI
MENTOROK

AMUP
(HALLGATÓI
MENTOROK)

PEDAGÓGUS
NAGYKÖVETEK

Alumni Mentor Utánpótlás Program

Kísérleti, pilot jelleggel indul az AMUP: szegedi egyetemisták mentorálnak középiskolás diákokat. Az SZTE Alma Mater által szervezett programra középiskolások jelentkezhetnek egyénileg, vagy kis csoportokban az SZTE-s AMUP mentorokhoz. További információk és jelentkezés:

"Fónak lenni jó"

EGYETEMI KURZUS A CIVIL ÖNKÉNTESSÉG

45 szegedi egyetemista mutatta be, hogyan önkénteskedett minimum 20 órát 11 civil szervezet sikereért a tanév első szemeszterében.

SZABADON VÁLASZTHATÓ KURZUSKÉNT 2017 TAVASZA ÓTA MINDEN SZEMESZTERBEN FELVEHETIK AZ SZTE HALLGATÓI A KÖZÖSSÉGI ÖNKÉNTESSÉG NEVEZETŰ TÁRGYAT. AZ EGYETEMI BERKEKBEN EGYEDÜLÁLLÓ KURZUS SZEMESZTERZÁRÓ FOGLALKOZÁSÁN JÁRTUNK.

  Újvári Gréta

Helyi civil szervezetek munkájába kapcsolódhatnak be, a lokális társadalmi problémák enyhítéséért dolgozhatnak az SZTE Közösségi önkéntesség kurzus hallgatói. Az egyetemisták megtapasztalják, hogy képesek változást elérni, számít az egyéni és közösségi szerepvállalásuk. Ez a kurzus sokak számára szakmai fejlődést, tanulást is jelenthet. A 2019/2020. tanév őszi félévében 45 résztvevő teljesítette sikeresen a követelményeket.

A hallgatók részt vehetnek olyan tanodák foglalkozásain, amelyek mélyszegény vagy hátrányos helyzetű

gyermek felzárkóztatásával, tanításával foglalkoznak. Társaságot nyújthatnak pszichiátriai kezelésre szoruló gyermekeknek. Együttműködhetnek olyan szervezetekkel, amelyek fogyatékkal élők segítségével, érdekvédelmével foglalkoznak. Segíthetnek hajléktalanok, szegény emberek támogatásában élelem vagy más adományok gyűjtésével, csomagolásával, avagy társaságukkal. Részt vehetnek társasjátékok terjesztésében, fejlesztésében, fotózásban, érzékenyítő színházi előadások berendezéseinek előkészítésében, közösségi házaknál programok szervezésében és más projektekben is.

20 ÓRA A TÜNDÉRKERTBEN

„Kiknek ajánlaná az SZTE hallgatói számára kínált Közösségi önkéntesség kurzust?” – kérdeztük Fehér Nándort.

Az SZTE Mérnöki Kar élelmiszerbiztonsági és minőségi mérnök mesterszakos hallgatója 20 órát önkénteskedett a lelkibeteg és nehéz sorsú gyerekekkel foglalkozó Tündérkert Alapítványnál.

– Az önkénteskedést és a kurzust annak ajánlom, akiben megszületett az elhatározás és a vágy, hogy foglalkozzon más emberekkel – jelentette ki az egyetemista. – Megtanulható itt, hogy miként tudunk helyesen segíteni. **Mert az egy dolog, hogy segíteni akarsz valakin, de hogy jól segíts, azt meg kell tanulnod**, például ezen a kurzuson. Azoknak is ajánlható a Közösségi önkéntesség, akik új dolgokat szeretnének megtapasztalni, vagy „csak” szeretetet akarnak adni.

GYAKORLÓHELYEK

A civil önkéntességet tanuló szegedi egyetemisták számára gyakorlóléhelyet biztosító szervezetek:

Vakok és Gyengénlátók Csongrád Megyei Egyesülete, Napos Oldal a Sérült Emberekért Alapítvány, MASZK Egyesület, ÁGOTA Alapítvány, AKUT Egyesület Patrónus Hálózat, Szeretetlenül Karitatív Egyesület, LMBT Közösségért Csoport, Szegedi Focus Műhely Alapítvány – Homo Ludens Project, Tündérkert a Gyermek Lelki Egészségéért Alapítvány, Motiváció Oktatási Egyesület, Hallássérült Gyermekéért Egyesület.

SZTE+

A Szegedi Tudományegyetem nagy hangsúlyt fektet arra is, hogy a tanórák, a tanulás mellett további olyan programok színesítsék az egyetemi éveket, amelyek a majdani elhelyezkedésben is segítséget nyújtanak. Ezért jött létre az SZTE-plusz (SZTE+) program, amiben az ezüst fokozat megszerzéséhez már az SZTE Alma Mater önkéntes programjain való részvétel is hozzásegíthet!

AZ ÉSIK CSALÁD AZ ELSŐ

„A KÖZÉPISKOLÁS KÉPZÉSÜNK TÖBB MINT 6 ÉVTIZEDES. EZ IDŐ ALATT 3 GENERÁCIÓ JELES TAGJAI KERÜLTEK KI INTÉZMÉNYÜNKBŐL, ÉS ÉRTEK EL SIKEREKET. PÉLDA ERRE AZ ÉSIK CSALÁD” – HÚZTA ALÁ DOBI JÁNOS, AMIKOR KÉRDÉSÜNKRE VÁLASZOLVA ELMAGYARÁZTA: MIÉRT ALAPÍTOTTÁK MEG A SÁGVÁRI EMLÉKÉREM CSALÁDOKNAK ADHATÓ FOKOZATÁT.

Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola folyosóinak a falát beborító dicsőségablán többször is fölfedezhető az Ésik vezetéknev.

– Ésik Zoltán informatikust sok szegedi Ésik professzorként ismeri, mert ő az SZTE elődintézményében a számítástudomány szegedi megalapítója. E posztumusz elismerést a lánya, Ésik Eszter – egyébként ugyancsak korábbi tanítványunk – vette át. Ésik Zoltán másik gyermeke, a fia: Ésik Róbert is méltán nyerte el a Ságvári Emlékérmét, hasonlóképpen Ésik Zoltán testvéréhez, Ésik Olga orvosprofesszor asszonyhoz. Tehát az Ésik család több tagja is ebbe az iskolába járt, s olyan pályát futottak be, amelyet példaként állítottunk tanulóink elé – magyarázta az iskolaigazgató, Dobi János. – Ezért aztán három Ságvári Emlékérmét készítettünk, s megalapítottuk az elismerés „családi kategóriáját”.

Az apa

Továbbfejlesztették a hagyományt: az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola dicsőségablán kívül az évkönyvben olvasható lesz, hogy a „nagy Ságvári” speciális matematika osztályában 1969-ben érettségiző Ésik Zoltán (1951–2016) matematikus

*Ésik Róbert diákkori fotóját mutatja a gimnáziumi dicsőségablalon.
Fotók: Bobkó Anna*

szakon végzett a szegedi József Attila Tudományegyetemen 1974-ben. 1979-ben doktorált a szegedi egyetemen, majd 1996-ban akadémiai doktor lett.

Az elméleti számítástudomány nemzetközileg elismert művelőjeként 2010-ben az Academia Europaea tagjává választották. Az USA, Európa és Ázsia számos híres egyetemére vendégprofesszornak hívták.

Ésik Zoltán 1974-től tanított a szegedi egyetemen, a Számítástudomány Alapjai Tanszéket vezette, és a doktori iskola igazgatójaként is dolgozott. Kutatási területei: automaták és formális nyelvek, kategóriaelmélet és logika a számítástudományban, fixpontelmélet, iterációelmélet. Tudományos cikkeinek a száma 200 fölért. Megjelentetett egy monográfiát, és szerkesztett több mint 25 szakkönyvet.

A FIÚ

A közgazdász Ésik Róbert 1995-ben érettségizett speciális matematika tagozatos osztályban a Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziumban. 1995 és 2001 között a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államgazgatási Egyetemen tanult. 1999 és 2000 között francia egyetemi diplomát szerzett.

Karrierjét Párizsban, az Alcatelnél kezdte, majd 12 éven át a Siemens / Nokia Siemens Networks és Nokia vállalatoknál dolgozott. Többek között a Siemens Mobile regionális gazdasági vezetőjeként Ausztriában, illetve 2010-től a Nokia Siemens Networks Kft. ügyvezető igazgatójaként dolgozott. A következő lépés, hogy az Amazon Web Services regionális üzletfejlesztési menedzserként tevékenykedett.

Ésik Róbert 2014. október 1-jétől a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA) elnöke. 2017. március 23-tól a Nemzeti Versenyképességi Tanács tagja.

A NŐVÉR ÉS NAGYNÉNI

Az onkológus Ésik Olga a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium francia tagozatos osztályában 1968-ban

1300 DIÁK

Több mint 1300 diák tanul a Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskolájában. A 2015-ös összevonas óta egy intézménybe jár az ovisból lett elsős kisdíák, valamint az érettségire és továbbtanulásra készülő 12-13. évfolyamba lépő végzős.

Az Ésik család tagjai az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola dicsőségfalánál.

26 ÉVES EMLÉKÉREM

Összesen öten kapták meg 1993-ban az akkor első alkalommal átadott Ságvári Emlékérmet. Azóta számos jeles „öregdiák” elnyerte az iskola nevelőtestülete által adományozható rangos elismerést. Így például – az alkotók közül: Temesi Ferenc író (1995), Altorjay Tamás operaénekes (2003), Kulka János színművész (2004); az SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ két korábbi elnöke: Facskó Andrea szemészprofesszor (2012) és Pál Attila nőgyógyászprofesszor (2015); továbbá: Kozma Róbert agykutató professzor (2014), Lázár György sebészprofesszor (2015), az SZTE Általános Orvostudományi Kar jelenlegi dékánja, illetve Rovó László fül-orr-gégész professzor (2017), az SZTE jelenlegi rektora.

érettségizett. A Szegedi Orvostudományi Egyetemen 1974-ben szerzett orvostudományi diplomát. Belgyógyászatból szakvizsgázott, majd érdeklődése egy új tudományág, az onkológia felé irányult, s a daganatos betegségek gyógyszeres, illetve sugaras kezeléséből szerzett szakképesítést.

Onkológiai betegellátó tevékenysége 1979-ben kezdődött, s mind a mai napig tart. 2000-től a Semmelweis Egyetem Sugárterápiás Tanszékének, 2003-tól a PTE Onkológiai Tanszékének volt igazgató professzora.

Tudományos munkásságával megszerezte az MTA doktora címet. A besugárzástervezés, a daganatok kórlefordulásának matematikai modellezése, a késői szöveti sugárreakciók a kutatási területe. Több mint 150 tudományos közleményt írt, illetve 40 könyvfejezet szerzője volt. Megalapította az első magyar sugárterápiás PhD-programot.

Kép- és Médiatéka

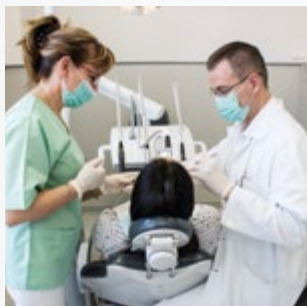
A Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert munkatársával, Banga Ilonával a szegedi egyetem Orvosi Vegytani Intézet laboratóriumában. Archív fotó: Liebmán Béla.

Az SZTE Klebelsberg Könyvtár Contenta repozitórium rendszere újabb adatbázissal, a Kép- és Médiatékával bővült. A könyvtár birto-

kában lévő fényképek közül mintegy 15 ezer vált kereshetővé és elérhetővé. Megtaláljuk itt a szegedi egyetem egykori rektora, Szent-Györgyi Albert fotóalbumait is.

Tanbábuk

3 új készségfejlesztő terem és 8 új valóság-hű tanbábu segíti az SZTE Egészségtudományi és Szociális Képzési Karon az ápoló és paramedikális szakos hallgatók képzését.

Újdonságok a fogorvoslásban

Az SZTE Fogorvostudományi Kar legifjabb kutatói és oktatói olyan újdonságokat mutattak be a XXVI. Szent-Györgyi Napokon, mint például dr. Nagy Ádám az azonnali implantációt vagy dr. Práger Nándor Tamás a digitális fogászat szemléletét.

Mesterkurzusok

3 szólóhangversenyt és 3 énekes mesterkurzust tartott 2 floridai és 1 ohiói állami egyetem meghívására prof. dr. Temesi Mária operaezenesnő (ké-

pünkön), az SZTE Zeneművészeti Kar Magánének Tanszékének tanszékvezető professzora 2019 januárjában. Az SZTE ZMK neve 2019 őszétől SZTE Bartók Béla Művészeti Karra változott. Az SZTE BBMK zenész növendékei is részt vehetnek 2020 februárjában Budapesten az SZTE ZMK egykori hallgatója, Miklósa Erika operaezenesnő mesterkurzusán.

Egyetemi idővonal: jeles évfordulók 2019-ben

2004

15 éve adták át a TIK épületét (SZTE)

1994

25 éves a szegedi közgazdász-képzés (SZTE GTK)

1926

90 éve kezdődtek az egyetemi építkezések Szegeden (>>SZTE SZAKK)

93 éve 10 szakorvosjelölt működött a Szegedi Fog- és Szájbeteg Klinikán (>>SZTE FOK)

1919

100 éve toloncolták ki a magyar professzorokat a kolozsvári egyetemről (>>SZTE)

1784

235 éves a természettudományi kar (kolozsvári egyetem >>SZTE TTIK)

1999

20 éves az SZTE GTK

1989

30 éve a SZOTE új karral bővült (>>SZTE ETSZK)

1924

95 éve nyílt meg Szegeden az Egyetemi Könyvtár olvasóterme (>>SZTE Klebelsberg Könyvtár)

1844

175 éve kezdődött Szegeden a tanítóképzés (>>SZTE JGYPK)

1774

245 éves a jogi kar (kolozsvári egyetem >>SZTE ÁJTK)

Fotó: Újszászi Ilona

A „SÁNTA DERVIS” NYOMÁBAN egy haldokló tónál

Az SZTE geográfusa, Szilassi Péter (képünkön) mellett a bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium földrajz szakos tanára, Gruber László, illetve a sárbogárdi Petőfi Gimnázium földrajz tanára, Novák Kovács Zsolt, valamint dr. Streicher Mátyás szekszárdi orvos is a „sánta dervis”, vagyis Vámbéry nyomában járt.

3000 KILOMÉTERNÉL IS TÖBBET UTAZOTT, ESETENKÉNT 50 FOKOS HŐSÉGBEN – VÁMBÉRY, ÓNODY ÉS ALMÁSY NYOMDOKAIT KÖVETVE – KÖZÉP-ÁZSIÁBAN SZILASSI PÉTER. AZ SZTE TERMÉSZETI FÖLDRAJZI ÉS GEOINFORMATIKAI TANSZÉK DOCENSÉT, A MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG ALELNÖKÉT ARRÓL IS KÉRDEZTÜK, HOGY EGY TANULMÁNYÚT MIKÉNT HASZNOSUL A KUTATÁSBAN ÉS OKTATÁSBAN.

 Újszászi Ilona

AZ AMU-DARJA ÜZENETE

Közép-Ázsia egyik leghosszabb folyója, az Amu-darja partján, a gyapottermő vidéken a túllöntözött terület szikeseedik, vagyis a sótartalma növekszik. Ezzel a pazarló módszerrel nemcsak a vizet használja föl rosszul, hanem a talajt is tönkreteszi az ember. Az Aral-tó környékén és az Amu-darja partján óriási és – történelmi léptékekkel mérve – viharos gyorsaságú a pusztulás és pusztítás az ember helytelen döntései következtében. Ezt látva a Duna–Tisza közén élőkre gondoltak a magyar geográfusok, akik szerint óvni kell a magyarországi talaj jó minőségét.

– *Az Aral-tó drámájáról az 1980-as évek óta hallani és olvasni. A totális környezeti katasztrófáról milyen a szegedi földrajztudós pillanatfelvétele?*

– Elképesztő az Aral-tó pusztulásának a nagyságrendje! Ezt a terepen megtapasztalni olyan tanulságokkal szolgált, amelyekről nem lehet elég beszélni, írni! Gondoljunk csak el: e vízfelület nagysága a múlt század közepén még akkora volt, mintha száz Balatont egymás mellé tennénk a térképen, vagy mint a mai Magyarország kétharmada. Ez a hatalmas vízfelület mára a tizedére csökkent! Másképpen szólva: ott az '50-es évek végén egy esztendőben annyi halat halásztak, amennyi a mai Magyarország éves halszükségletét fedezte volna. Ám a halban gazdag Aral-tó helyén ott maradt egy Aral-kumnak nevezett

sós sivatag. Innen, az egykori tó medréből a szél széthordja a nagyhatású rovarmégere, a DDT maradványaival és az egyéb vegyszerekkel szennyezett port. Ez bekerül a táplálékláncba, ezt lélegzik be a helyiek, akik maszkot viselve igyekeznek védekezni a mérgező por ellen. De ennek hatásosságáról sokat elárul a két számadat: az Aral-tó körüli levegőben évente 40-50 millió tonna por kavarg, s e vidéken háromszor annyi a rákos beteg, mint más területeken. Óriási változást hozott az is, hogy eltűnőben a tó, így a nagyobb vízfelületeknek a klímára gyakorolt hatása – ami azt jelenti, hogy a vízfelület télen fűt, nyáron hűt – megszűnt. Így aztán 2019 nyarán, az Aral-tó környékén járva megtapasztalhattuk, az ember számára mennyire elviselhetetlen az 50 fokos hőmérséklet, a poros levegő.

– *E krízisterület bejárása milyen tanulságokkal szolgálhat?*

– Beláthatatlanok a Kazahsztán, Üzbegisztán és Türkmenisztán határvidékén bekövetkezett környezeti katasztrófa hatásai. Utazásunk elsődleges és aktuális célja az Aral-tó környezeti megismerése, majd megismertetése. Mert az ott tapasztaltak figyelmeztetnek minket arra, hogy a vizeinket és a talajainkat gondosan kell kezelni, ezekkel jól kell gazdálkodnunk, minőségüket és jellemzőiket óvni kell.

– *Adaptálhatóak-e az ottani problémák a mai magyarországi viszonyokra?*

– Igen, mert hazánk területén a természeti erőforrások szűkösek. Úgy is mondhatnám, hogy nekünk „csak”

Fotók: Szilassi Péter, Gruber László

vizünk és talajunk van olyan bőséggel, ami európai és világméretben is számottevő. Kulcskérdés, hogy ezeket a kincseket miként tudjuk megőrizni a jövő generációi számára. A klímaváltozás sürgetővé teszi, hogy erőforrásainkat a fenntartható gazdálkodás jegyében használjuk.

A Vámbéry nyomdokain járt, környezeti katasztrófa veszélyéről szól az SZTE geográfusa című teljes interjú elolvasható itt:

SELYEMÚTON A SIVATAGBA

Az állattani és néprajzi gyűjtőnek számító Almásy György gróf a Selyemút városaiban tett utazásokat. Bukhara, Szamarkand és Khiva mellett az SZTE geográfusa, Szilassi Péter és útítársai behatoltak a Kizil-kum sivatagba, ahol három-négyezer éves sziklarajzokat láttak, de ősmaradványokra, dinó-csontokra is leltek.

A NYELVZSENI ÉS A DINNYEMAG

Vámbéry Ármán az első európai utazó, aki Nagy Sándor után, 1862-ben eljutott Közép-Ázsiába, amelyről ő szolgáltatta az első információkat földrajzi és kultúrtörténeti szempontból. Vámbéry alapította a világ első turkológiai tanszékét, Arany Jánossal levelezett, Vörösmarty Mihállyal jó barátságot ápolt. Nem végzett egyetemet a magyarok őshazáját kutató orientalista, aki több mint egy tucat nyelven beszélt. Életműve és kutatási eredményei kevésbé ismertek. Holott például a Dervisruhában Közép-Ázsián át című műve vagy a Küzdelmeim című önéletírása elektronikusan is hozzáférhető. Az üzbég nyelvet Vámbéry Ármántól tanulta meg Ónody Bertalan, aki turkesztáni méz-édes dinnye és gyümölcsök magvait hozta haza 1875-ös útjáról. A Khiva dinnyészete című szakmunkája mellett megírta visszaemlékezéseit, ugyanakkor a terület földrajzi viszonyait feltárta és bemutatta a magyar közönségnek.

ALUMNI UNI – TUDÁSMŰHELY:

Klasszikus életutak napjaink kihívásainak tükrében

Az előrejelzések szerint 20 - 30 év múlva az emberek többségének olyan foglalkozása lesz, amit ma még elképzelni sem tudunk. A jövőre történő felkészülés tehát egyet jelent a kiszámíthatatlanságra való felkészüléssel, valamint olyan készségek, képességek fejlesztésével, melyek képessé tesznek az ilyen változásokra történő reagálásra. Ezek közül kettő biztosan az, hogy mind a munkafolyamatokban, mind a mindennapi életben hagyatkozunk majd a vizuális kommunikációra és hangsúly kerül a fenntarthatóságra. Az Alumni Uni – Tudásműhely őszi előadásaiban, a jelenlegi életünkben is már megjelenő trendekkel foglalkoztunk.

 Gerháth Györgyi

 Kósa Boglárka

Fotó: Madár Tibor

Arató András

Hide the Pain Harold

ÚJRATERVEZÉS

Az internetes mémek egyik legismertebb arca. Civilben Arató András nyugdíjas villamosmérnök. A véletlennek és az internetnek köszönhetően lett világhírű. Ennyi történt vele, és mégsem csak ennyi. Évekbe telt, mire elfogadta, de végül úgy döntött, hogy ha már nem tud tenni ellene semmit, akkor legalább megpróbálja a lehető legjobbat kihozni a helyzetéből: kezelni, irányítani és hitelessé tenni a megjelenő tartalmakat. Reagált egy, a bevezetőben említett új trendre. Újratervezett. És menedzseri segítséggel felépítette a Hide the Pain Harold brandet. Irigylésre méltó életet él.

További részletek az interjúban:

A teljes előadás megtalálható a **Youtube-on**

Dr. Imreh Szabolcs

– Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar, egyetemi docens

ÚJRATERVEZÉS

Szívügye a nem közgazdász hallgatók üzleti jellegű oktatása, mert azt vallja, hogy az értelmiségi alpműveltség részét képezi valamilyen szintű vállalkozásismeret. Előadásában arról beszélt, hogy vállalkozni egyet jelent magával a függetlenséggel, és bemutatta, milyen személyiségtípusok, skillek szükségesek ehhez. Hangsúlyozta, hogy mindenkiből lehet vállalkozó, hiszen ehhez a tevékenységhez kétféle kompetenciahalmoz szükséges: az egyik a vállalkozói, a másik pedig a menedzsmenttel kapcsolatos kompetenciáké. Mindegyik fontos ahhoz, hogy az ember sikeres vállalkozást csináljon. Olyan ez, mint az élsport: vannak genetikai adottságok és van az edzés. A kettő eredője hozza a végeredményt.

További részletek az interjúban:

Fotó: Hertelendy Lilla

Zanin Éva

társadalomtörténész, divatkutató (a Szegei Tudományegyetem magyar nyelv és irodalom, összehasonlító irodalom szakján végzett)

FENNTARTHATÓ DIVAT?

Megismertette a hallgatóságot a divat alapvető szerepével, társadalmi, politikai és gazdasági beágyazottságával. Meghökkenítő számadatokat mutatott be a „fast fashion” iparral kapcsolatban, és kimondta, hogy üzleti és termelési értelemben a mainstream divatipar és a fenntarthatóság 2019-ben nem összeegyeztethető kategóriák. Hangsúlyozta, hogy a stílus, a szépség, a női elegancia belülről fakad, soha nem függhet az öltözékeink darabszámától. Szerinte leginkább a fogyasztói döntéseink szintjén valósíthatjuk meg a fenntarthatóságot: vagyis: nem vásárolunk olyan cikket, ami nem fenntartható; olyan ételt, amiben pálmaolaj található; olyan anyagot, öltözéket, amit környezeti és/vagy társadalmi kizsákmányolás alapján készítettek el. Tehát a pénztárcánkkal szavazunk.

További részletek az interjúban:

Fotó: Zanin Éva

A teljes előadás megtalálható a **Youtube-on**

Lakatos Márk

stylist, újságíró, műsorvezető

FENNTARTHATÓ DIVAT?

Az öltözködés egyfajta nyelv, aminek egyezményes jelrendszere, üzenete, jelentése van. Az egyezményes jeleken túl pedig saját „szótárunkat” is kialakíthatjuk. Stílusunk alapos önismereti munkával kezdődik. A fenntartható divat megvalósítása pedig szerintem két helyen érhető tetten: globálisan és egyénileg. Globálisan a szabályozottságot hangsúlyozta, egyéni szinten pedig a lokális termelés előnyben részesítését: az alapanyagok helyi beszállítóktól történő beszerzését és a helyi fogyasztók kiszolgálását. Kiemelte, hogy a divattervezők feltörekvő új generációjától is érdemes inspirálódni, akik szintén nyitottak az alternatívák irányába. Más szemmel tekintenek az alapanyagokra: az új textíliák helyett bátran nyúlnak a vintage vagy régebbi anyagokért, melyeket egy kis felújítással újra gyönyörűvé varázsolhatnak.

További részletek az interjúban:

Fotó: Gregus Máté

Rollerrel érkezett az Agrárminisztériumba is az SZTE MGK dékánja

A KERÉKPÁR ÉS A ROLLER A PRAKTIKUM, AZ ÚSZÁS A RELAX MIKÓ JÓZSEFNÉ DR. JÓNÁS EDIT ÉLETÉBEN. A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM MEZŐGAZDASÁGI KAR DÉKÁNJA ROLLERREL KANYARODOTT A REKTORI HIVATAL ELÉ, MIKOR MEGKÉRTÜK, ÁLLJON MEG EGY SZÓRA.

 Újszászi Ilona

 Bobkó Anna

– Miért épp roller?

– Mert sokat kell az egyetem rektori hivatalába járnom a Hódmezőgazda Zrt.-vel és az SZTE TTIK Informatikai Intézetrel közös pályázatunk miatt. Meg aztán a városon belül gyorsabb a roller, mint a tömegközlekedés vagy az autó. Próbálja ki! – kínálta föl egy körre az SZTE MGK dékánja.

– Úgy hallottam, bicajpárti.

– Vásárhelyen mindenhol kerékpárral járok. Igaz, Hódmezővásárhely a kerékpárok városa – nyugtázta. – Egy kerékpárt nehéz fölrakni a buszra. A rollert viszont könnyű összecsukni és beletenni a tokjába, ami eltakarja, mit viszek magammal.

Az Agrárminisztériumba is rollerrel érkeztem – nevetett föl. – Előzetesen telefonon kérték az autóról a parkolóhoz, de közöltem: a rollerem szeretném majd biztonságba helyezni. Így aztán amikor megjelentem, azt is rögtön tudták, hogy ki vagyok és kit keresek, mert rollerrel nemigen szoktak a minisztériumba érkezni.

– Milyen plusz szükséges a rollerezéshez?

– Egy bukósisak. Mert a „triplaszalót” nem szeretném még egyszer megcsinálni. A dékáni talár fölpróbálása után a varrónőtől a rektori felé rollerezve rosszul mértem fel a járda állapotát, s egy nagyot estem – indokolta, hogy fél kézzel a kormányt fogva, a másikkal a szatyrot szorongatva miért nem szabad rollerezni. – Mulatságos, amikor ünnepi ruhában rollerezek. Legalábbis megmosolyogtatja az embereket. Holott egyszerűbb a rollerhez felöltözni, mint a kerékpározáshoz – néz magán végig mosolyogva. – Nem szeretem a pazarlást. Én azt tartom viccesnek, ha valaki autóba ül, hogy elmenjen az edzőterembe, aztán kocsival hazahajt... Persze nem ítélek. Csak a magam ügye foglalkoztat. Én lehetőleg rollerrel vagy kerékpárral

ékezem az uszodába is...

– Az úszás monoton. Tempózás közben nem esnek meg anekdotába illő történetek.

– De én szenvedélyes úszó vagyok! 30 éves koromban tanultam meg. Vásárhelyen befogadott a senior csapat, holott versenyezni nem vagyok hajlandó. Igaz, nem tudok fejest ugrani. Csak úszom: minden nap két kilométert. Az úszás valóban monoton, de mozgás, és kiváló alkalom, hogy újragondoljam a napomat.

– Például a tanítványok sporthoz való viszonyát?

– Szívvel-lélekkel támogatom a tömegsportot. Szeretném, ha lovas klub alakulna az egyetemen! – utalt diákkori sportszervezőjére Mikó Józsefné dr. Jónás Edit. Mert a mai gyerekek keveset mozognak, és nehéz őket motiválni. Azzal talán lehet hatni rájuk, hogy saját magamat adom. Ugratom is a tanítványaimat: este 6 óra után a fogadóórámat az úszómedencénél tartom.

HÍREK

A SZEGEDI

UNIVERSITAS

ÉLETÉRŐL

2019 / 5 HÓNAP

Augusztus:

**ÚJABB HÁROM ÉVIG IRÁNYÍTTJA
KANCELLÁRKÉNT AZ SZTE-T
DR. FENDLER JUDIT**

2019. augusztus 1-jétől újabb három évig látja el a Szegedi Tudományegyetem kancellári teendőit dr. Fendler Judit. Az elmúlt 3 évben jelentős változásokat vitt véghez az intézmény szervezeti átalakításában, melynek köszönhetően a gazdálkodás és a működés transzparenssé, centralizálttá és lényegesen hatékonyabbá vált. A több milliárd forint nagyságrendben megvalósuló egyetemi fejlesztések folytatódnak, így a Szegedi Tudományegyetem továbbra is méltó helye a világszínvonalú oktató, kutató és gyógyító munkának.

**NEMZETKÖZI ROBOTOLIMPIÁT NYERTEK
AZ SZTE GYAKORLÓ ISKOLÁJÁNAK DIÁKJAI**

Fantasztikus eredményt értek el Dániában a Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola második és harmadikos diákjai. A négynapos World Robot Olimpiadon (WRO) legfiatalabbként indultak a kisiskolások, akik csupán 3 hónap alatt építették meg robot vakvezető kutyájukat és az okosterepasztalt, amivel mindenkit lenyűgöztek, és hatalmas sikert arattak.

Szeptember

IDÉN 842 MILLIÓ FORINT KORMÁNYZATI TÁMOGATÁS: TOVÁBB FOLYTATÓDHAT A „SCIENCE PARK SZEGED” KIALAKÍTÁSA

Az ELI-ALPS kutatóközpont körüli „Science Park Szeged” kialakítása folytatódhat: a kormány 5 projekt előkészítéséhez 2019-ben 842 millió forint támogatást nyújt a Szegedi Tudományegyetemnek. A tervezett Inkubátorház lesz az Innovációs és Tudományos Park első eleme, amely helyet biztosít majd egy már sikeresen elnyert pályázat keretében megvalósuló Molekuláris Medicina Kiválósági Központ részére. Az Inkubátorház fejlesztéssel csaknem egyidejűleg

indul a Járműipari Kompetencia Központ épületének kialakítása. Az elektromobilitás korszakának kihívásaira fókuszáló járműipari – oktatási, kutatás-fejlesztési és mérés-technikai – centrum jól felszerelt

– egyetemi és vállalatok keretein belül működő – laboratóriumokban történő munkavégzést biztosít nemzetközileg elismert oktatók és kutatók, valamint gyakorlati szakemberek számára.

Október

VILÁGSZÍNVONALÚ HIBRID MŰTŐKOMPLEXUMOT ADTAK ÁT AZ SZTE IDEGSEBÉSZETI KLINIKÁN

Rekordidő, azaz mindössze öt hónap alatt készült el az SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Idegsebészeti Klinikán kialakított világszínvonalú hibrid műtőkomplexum, amelyet október 5-én ünnepélyes keretek között adtak át. Magyarország első robotkarral működő berendezése került ebbe a világszínvonalú, idegsebészeti beavatkozások elvégzését kiszolgáló hibrid műtőkomplexumba. A dedikált gerincműtő és egy fej-nyaksebészeti hibridműtő mellett új orvosi, beteg- és nővérszobákat, vizsgáló és kiszolgáló helyiségeket is kialakítottak. Dr. Fendler Judit, az SZTE kancellárja úgy fogalmazott, hogy az idegsebészeti hibrid műtő beruházása egyszerre jelent orvosi-egészségügyi, kutatási, valamint oktatási, pénzügyi, finanszírozási és gazdasági innovációt is.

November

LEGÚJABB HVG-RANGSOR: A LEGJOBB VIDÉKI EGYETEM AZ SZTE

Kiemelkedően teljesít a Szegedi Tudományegyetem a HVG felsőoktatási rangsorán. Az elmúlt évhez hasonlóan az összetett intézményi rangsorban a második helyet érte el az SZTE, így a vidéki egyetemek rangsorában a Szegedi Tudományegyetem a legjobb. Az összesített rangsor idén is a hallgatói és az oktatói alrangorból áll össze: oktatói kiválóság alapján az SZTE a 2., hallgatói kiválóság alapján az 5. helyen szerepel.

A NUKLEÁRIS HULLADÉKOK KÖNNYEBB KEZELÉSÉT CÉLOZZA AZ SZTE NEMZETKÖZI PROJEKTJE

A nukleáris hulladék könnyebb kezelését szolgáló eljárást dolgoztak ki a Szegedi Tudományegyetem vezetésével a párizsi École Polytechnique egyetem és a kaliforniai székhelyű Tri Alpha Energy vállalat munkatársai. A magyar kormány által támogatott nemzetközi projekt infrastrukturális hátterét az ELI-ALPS lézeres kutatóközpont biztosítja. A nukleáris hulladék kezelésében speciális kihívást jelent a hosszú élettartamú komponensek tárolása. A néhány 100 évnél rövidebb felezési idejű anyagok tárolása megoldottnak tekinthető, a problémát az ennél jóval hosszabb felezési idejű anyagok jelentik.

December

„UGRÁS A JÖVŐBE”: AZ SZTE MIKROSEBÉSZETI OKTATÁSI KÖZPONT SZOLGÁLJA AZ ORVOSKÉPZÉST

A Szegedi Tudományegyetemen újonnan kialakított, 22 világszínvonalú mikroszkóppal és szimulációs eszközökkel felszerelt Mikrosebészeti Oktató Központ lehetővé teszi, hogy a orvosok az orvosi beavatkozásokat biztonságos körülmények között gyakorolhassák.

ISMÉT AZ SZTE A LEGZÖLDEBB EGYETEM

Továbbra is az SZTE a legzöldebb felsőoktatási intézmény Magyarországon. A GreenMetric 2019-es világrangsorában a Szegedi Tudományegyetem előrelépett a 74. helyre. A tavalyi évhez képest idén is nőtt a nemzetközi résztvevők száma: 2019-ben már 780 intézmény töltötte ki a zöld kérdőívet.

Akikre büszkék vagyunk

ÁLLAMI KITÜNTETÉSEK AUGUSZTUS 20. ALKALMÁBÓL

A Magyar Érdemrend Középkereszt polgári tagozat kitüntetését vehette át **dr. Janka Zoltán** Batthyány-Strattmann László-díjas pszichiáter, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Pszichiátriai Klinikájának egyetemi tanára.

A Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését kapta **dr. Neparáczki Endre Dávid**, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Biológia Intézete Genetikai Tanszékének tudományos munkatársa.

A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését kapta **dr. Török Tibor**, az SZTE TTIK Biológia Intézete Genetikai Tanszékének egyetemi docense.

Martin György-díj elismerésben részesült **dr. Felföldi László** néptáncutató az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar címzetes egyetemi tanára, a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja Zene-tudományi Intézetének nyugalmazott tudományos főmunkatársa és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzene tanszakának oktatója a népművészeti mozgalom szervezése területén végzett kiemelkedő teljesítmény elismeréseként.

Életfa Emlékplakett arany fokozat elismerésben részesült **dr. Gábor Miklósné**, az SZTE Mérnöki Kar professor emeritája az élelmiszeripari oktatásnak és kutatásnak szentelt egy teljes életen átívelő munkásságáért.

*Az összeállítást készítette:
Kocsis Bernadett, fotók: Bobkó Anna*

AZ SZTE MK DÍSZPOLGÁRA: „A mérnöki pálya a szövetség pályája”

Fotó: Bobkó Anna

Az „SZTE Mérnöki Kar díszpolgára” címet 2019-ben dr. Latorcai János gépészmérnök, az Országgyűlés alelnöke kapta.

– Találják meg az életben azt a munkát, amely boldoggá teszi önöket! Mert nem más a mérnöki munka, mint ennek a boldogságnak a keresése – fogalmazott a hallgatókhoz fordulva az SZTE MK dísztalárját magára öltő dr. Latorcai János. Felidézte saját, 54 évvel ezelőtti érzéseit, amikor első diplomája átvette. Emlékezett miskolci professzora szavaira: „a mérnöki pálya a szövetség pályája”. Elmondta: tapasztalatból tudja, a mérnök egy személyben nem, csak a kollegái támogatásával tud óriásit alkotni.

– A jó mérnök 25-25 százalék szakmai tudásból és általános intelligenciából, 50 százalék emberségből épül föl – utalt Patantyús-Ábrahám Géza professzorra...

AZ SZTE ÁJTK Civis Academicus Honoris Causa díjasa prof. dr. Várady Tibor

Fotó: Újszászi Ilona

Kiemelkedő szakmai és tudományos életműve elismeréseként, az újvidéki és a szegedi jogi kar közötti együttműködés elősegítéséért, támogatásáért, valamint az SZTE Állam- és Jogtudományi Karral fennálló szoros szakmai és intézményi kapcsolataért a Kari Tanács dr. Várady Tibor professzornak Civis Academicus Honoris Causa díjat adományozott.

Egyetemi pályáját Újvidéken kezdte, ahol egyetemi tanárként tanított nemzetközi magánjogot és nemzetközi kereskedelmi jogot. Az Egyesült Államokban az atlantai Emory Egyetemen kapott egyetemi tanári állást. Prof. dr. Várady Tibor nevéhez fűződik az első átfogó nemzetközi kereskedelmi választottbírói tankönyv megalkotása, amely a mai napig a tárgy standard tankönyve az Egyesült Államokban...

SZÉPÍRÓ-DÍJAS PROFESSZORUNK, SZILÁGYI ZSÓFIA

A Szépíró-díj a magyar irodalmi élet egyik legrangosabb elismerése. A 2001-ben alapított díjjal a Szépírók Társasága 2019. október 28-án prof. dr. Szilágyi Zsófia irodalomtörténész, az SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Magyar Irodalmi Tanácskének vezetőjét tüntette ki kritikáiról tevékenységéért.

RÁTZ TANÁR ÚR ÉLETMŰDÍJ AZ SZTE GYAKORLÓ ISKOLÁI KÉT PEDAGÓGUSÁNAK

19. alkalommal adták át a több világhírű magyar tudós tudományos karrierjét is elindító Rátz László tanár úrról elnevezett életműdíjat. Fizikából Győri István, az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, továbbá Horváthné Fazekas Erika, az SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája tanára kapta a rangos elismerést.

Modernizálható-e a Bánk bán?

VITATOTT MEGOLDÁSOK

A Katona-dráma „modernizált változata” használhatóságáról a szegedi egyetemen magyar szakos középiskolai tanári oklevelet szerző, gyakorló pedagógusok véleménye is megoszlik. Lelkesedik a „fordításért” Erdélyi Eszter, a szegedi Deák Ferenc Gimnázium szaktanára, és néhány – főleg a szövegértelmezésből fakadó – megoldást vitatva használja is a tanítási gyakorlatban. A Tisza-parti város Krúdy szakközépiskolájában tanító Páderné Forgács Erzsébet kipróbálná, hogy így elolvassák-e a tanítványai a drámát, ám szerinte a mai diákok szövegértési problémáit ezzel a „fordítással” sem sikerülne leküzdeni. A Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium tanára, Árpádné Vincze Marietta meggyőződése, hogy azt a pár művet, ami a magyar irodalomból kötelező a régebbi korokból, minden archaizmusukkal együtt, de eredetiben kell a középiskolásokkal elolvasatni.

AZ EGYIK LEGHÍRESEBB NEMZETI DRÁMÁNkat, A BÁNK BÁNT „LEFORDÍTOTTA”, PONTOSABBAN KATONA JÓZSEF JAMBUSAIT MAI MAGYAR PRÓZÁVÁ ALAKÍTOTTA ÁT NÁDASDY ÁDÁM. A VÁLLALKOZÁSRÓL ÉS EREDMÉNYÉRŐL – JÁSZAY TAMÁS (SZTE BTK ÖSZSZEHASONLÍTÓ IRODALOMTUDOMÁNYI TANSZÉK) MODERÁLÁSÁVAL – A A QUADRIVUM MŰHELY SZERVEZÉSÉBEN AZ EÖTVÖS LORÁND KOLLÉGIUMBAN ÉRVEK ÉS ELLENÉRVEK CSAPTAK ÖSSZE.

Császár Dorina

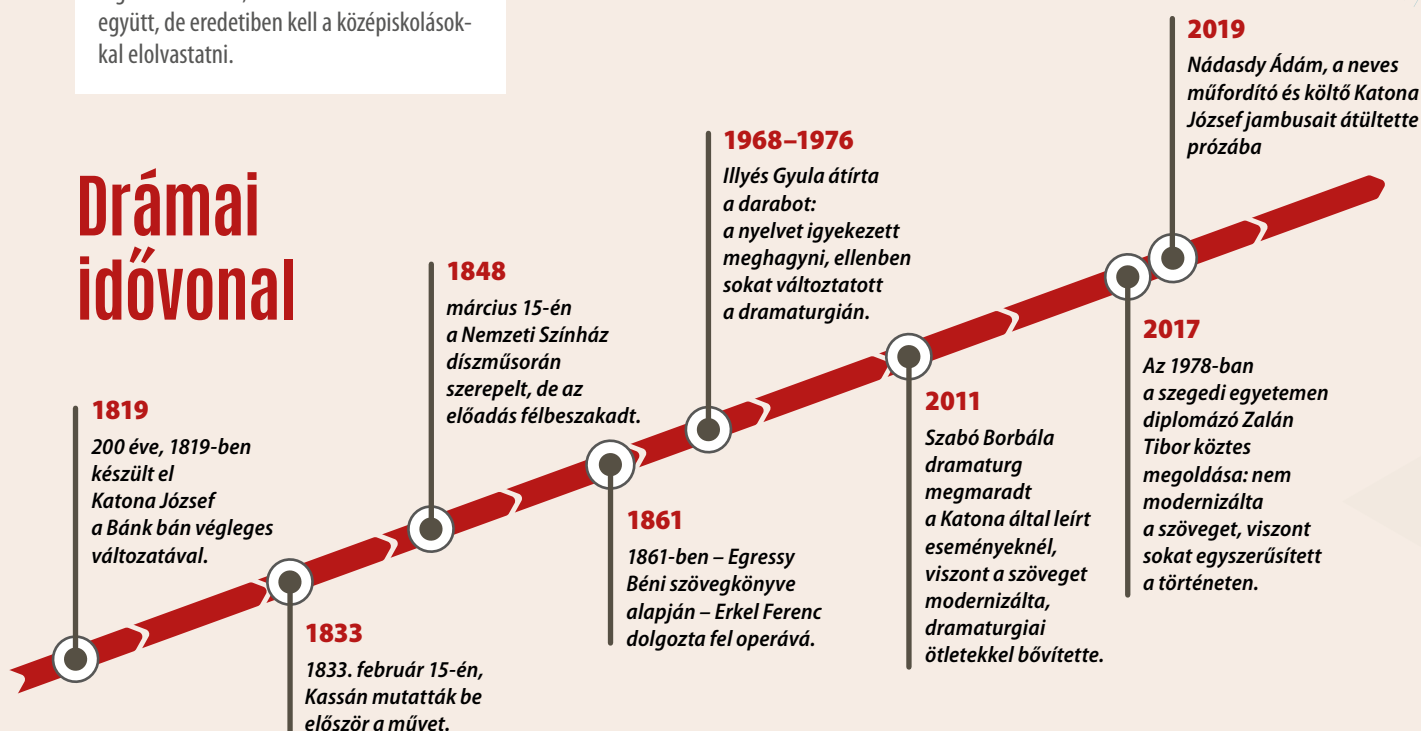
Katona József (1791–1830) Bánk bán című drámájának szövege túlságosan nehéz. Így tartották ezt kortársai is. Nádasdy Ádám műfordító szerint a nehézség oka, hogy Katona túl szigorúan veszi a jambusokat, ezért szövege nehezen érthető.

Nádasdy módszerének egyik eleme, hogy elavult szavakat újakra cserélt. Így lett például az „ízetlenkedésiről” helyett „rosszalkodásairól”, vagy a „bán”-ból „gróf”. Másik

megoldása, hogy a mondatokba betoldott szavakat oda, ahova mai nyelvérzékünk szerint szükséges: „Enyim Melinda” helyett „Melinda enyém, mert a húgom”. Vagy: kicserélt toldalékokat.

Ugyanakkor Katona szövegének sok elemét meg is tartotta, ügyelve arra, hogy a kor és Katona stílusának szelleme megmaradjon. Éppen ilyen okok miatt lehet Nádasdy Ádám munkáját „fordításnak” nevezni.

Drámai idővonal

ALMA MATER MIKULÁS

„A 2019. évi Mikulás ünnepségen azok az immár majdnem felnőtt gyerekek, akik egykor a szüleikkel jöttek és várták az ajándékokat, most önkéntes segítőként vettek részt a rendezvényen. A 2019. évi Alma Mater Mikulás ünnep örömteli hangulatáról mindent elmond az SZTE Alma Mater Facebook oldaláról letölthető közel 200 fotó, s az alábbi képriport.

Közreműködött: a Sajtukac Játsszóház, az Alliance Francaise Szeged, a Mikulás Önkéntes Segítői, a Klebelsberg Könyvtár, a Képzerdő, az SZTE Interaktív Természetismereti Tudástár, a Teddy Maci Kórház, a CORETerem és a Vackor együttes. Fotózott: Bobkó Anna, Kósa Boglárka és Szécsi Annamária.

Csáth Géza életregénye

Kosztolányi be nem fejezett örökségének nevezte Kokas Károly, az SZTE Klebelsberg Könyvtár főigazgató-helyettese Szajbély Mihály „Csáth Géza élete és munkái – Régimódi monográfia” című kötetét. Csáth Géza eredetileg az unokatestvérét, Kosztolányi Dezsőt bízta meg, hogy naplóiból regényt írjon. Ez a végakarata nem valósult meg. Kokas Károly szerint viszont – bár Szajbély Mihály kötete nem kimondottan szépirodalmi stílusú, mégis – olyan pontosan megírt monográfia, amely az el nem készült regényt előkészíti.

Szajbély Mihály (SZTE BTK, Kommunikáció- és Médiatudományi Tanészék) „régimódi” monográfiája a Magvető gondozásában jelent meg.

Vár az SZTE Junior Akadémia

Az SZTE Junior Akadémiai Estek program-sorozat minden hónap első szerdáján jelentkezik: izgalmas, látványos, interaktív és informatív előadásokra hívják az érdeklődőket. 2020. január 8-án Elsősegélynyújtás nem hétköznapi baleseteknél címmel a Magyar Imitációs Egyesület tart előadást. Az érettségire való felkészülésben segít az SZTE Junior Akadémia Beugró programja. A kötelező érettségi témák mellett többféle nyelvi, természettudományos vagy egyéb speciális tárgy közül is választhatnak a diákok. A felkészítőkre 2020. január 10-ig lehet jelentkezni a juniorakademia@rekt.szte.hu e-mail-címen.

Februári nyílt nap

A Szegedi Tudományegyetem nyílt napján és ezzel egybekötött szülői értekezletén 2020. február 8-án 9 és 14 óra között várja az érdeklődőket az SZTE Rektori Hivatal épületében (Szeged, Dugonics tér 13.). Az SZTE 12 karának és az egyetem szolgáltató egységeinek munkatársai a leendő középiskolásoknak és szüleiknek minden, a felvételi-vel és a képzésekkel kapcsolatos kérdésekre választ adnak. A központi nyílt nap mellett az SZTE minden egyes kara is nyílt napon mutatkozik be az érdeklődőknek. E programokról az SZTE kari honlapjain, illetve az SZTE felvételizőknek szóló honlapján lehet tájékozódni.

A tankönyveken túl

Egy-egy napos workshopokat szervez az SZTE Alma Mater a középiskolás diákoknak és pedagógusoknak, hogy segítse az emelt szintű érettségire való felkészülést. Ezekről a „tankönyveken túli” módszertani tájékoztatókról, illetve a specifikus, egy-egy tantárgyra koncentrált felkészítőkről érdeklődni az iroda@sztealmamater.hu e-mail-címen, vagy a www.sztealmamater.hu, vagy a <https://www.facebook.com/SzteAlmaMater> oldalon, vagy a <https://www.instagram.com/sztealmamater/?hl=hu> Instagramon lehet.

Női sorsok a színpadon kívül

„Ez a tökéletes szeretet jelképe. A szellem, a lélek és a test. Meg tudod úgy csinálni, hogy elhiggyem?” – hangzik el a Színházi bestiák című előadáson 2020. január 28-án és 29-én is a Kisszínházban. A kortárs író, April de Angelis története az 1600-as évek Angliájába visz. Öt nő. Mindannyian hivatásos színésznőként próbálnak boldogulni...

A nyár fénypontja: Alma Mater Weekend

Sport és kézműveskedés, GasztroMater és meglepetésprogramok teszik kihagyhatatlan rendezvénné 2020 nyarán is az Alma Mater Weekend családi napot az SZTE volt hallgatói és jelenlegi dolgozói számára.

„A kreativitást nem tudják kiváltani a gépek”

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM KOMMUNIKÁCIÓ ÉS MÉDIATUDOMÁNY SZAKJÁRA JÁRT, MOST SIKERES FILMVÁGÓ LONDONBAN. Ő HAJNAL DÁNIEL, AKI MUNKÁJÁBAN A KREATIVITÁST, A SZABADSÁGOT ÉS AZ UTAZÁST SZERETI A LEGJOBBAN. OLYAN FILMEK ÉS SOROZATOK KÖTŐDNEK A NEVÉHEZ, MINT A LIZA, A RÓKATÜNDÉR, A PRADA:CANDY, A HACKTION VAGY A GENTLEMAN JACK.

 Kósa Boglárka

Fotók: Sós Bertalan, Eunice Bergin

Spanyolországban vagy Lagosban, Portugáliában.

– Dolgoztál már Marokkóban, Törökországban és Németországban is. Melyik volt a legérdekesebb hely?

– Palesztina, West Bank, ahol az Eyes of the Thief című mozifilmen dolgoztunk nyolc héten keresztül. Nagyon érdekes és egyben rémisztő volt testközelből érezni, hogy milyen a siratófalon belül élni. Ez megváltoztatta az élethez való hozzáállásomat is. Rájöttem például arra, hogy nekünk, európai embereknek milyen jó sorunk van, hogy szabadon utazhatunk a világ bármely pontjára, azt a vallást gyakoroljuk, amit akarunk, azzal házasodunk, akivel szeretnénk.

– Mit mondasz azoknak a hallgatónak, akik a filmes világban vagy külföldön szeretnének elhelyezkedni?

– Azt, hogy legyenek kitartók, ne adják fel, mert ebben a szakmában nagyon sok a buktató, és egyre több ember szeretne hasonló, kreatív területen dolgozni. Igaz: lassacskán minden gépesítve, automatizálva lesz, de a kreativitást nem tudják kiváltani a gépek.

– Hogyan kell elképzelni a munkádat?

– Motion picture editor vagyok, azaz filmvágó. Képzeld el, hogy egy 1000 darabos puzzle-t próbálsz kirakni, amihez 5000-10000 darabkát kaptál.

– Szeretsz Londonban élni?

– 2013-ban költöztem ide. De ha lehetne, egy mediterrán, tengerparti kis házban élnék, például Tarifan,

A SZÉL EREJÉVEL

Gyermekkorában kipróbálta a BMX-et, a gördeszkát és a görkorit is Hajnal Dániel. A kiteboardinggal Swansea-ben ismerkedett meg, amikor operatőrként dolgozott. „A versenyeken időről időre jó megmérettetni magam. Amit a legjobban szeretek benne, az az adrenalin és az életérzés: a hatalmas szabadság.”

EUGLOH = EURÓPAI EGYETEMI SZÖVETSÉG A GLOBÁLIS EGÉSZSÉGÉRT

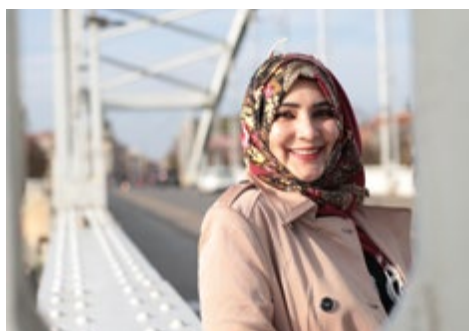

Az SZTE-t is bevásárolta az Európai Bizottság az első „európai egyetemi szövetségbe”. A European University Alliance for Global Health (EUGLOH) pályázatban az

SZTE mellett a Paris-Saclay Egyetem, a Lundi Egyetem, a Portói Egyetem és a müncheni Ludwig Maximilian Egyetem vesz részt. Az 5 partner együttműködése

lehetőséget teremt az Európai Unión belül egy újfajta egyetemi struktúra létrehozására, a hallgatók, a doktoranduszok, a dolgozók és a kutatók mobilitására, közös tanterv vagy modulok kidolgozására. A rugalmas tantervek lehetővé teszik majd a diákok számára, hogy tanulmányaikat személyre szabják: megválaszthatják például, melyik partnerintézményben és mikor folytatják tanulmányaikat. A programhoz az egészség értéklánc mentén a szövetségben részt vevő intézmények valamennyi egysége csatlakozhat, mind az oktatás, mind a partneregyetemekkel indítandó új kutatási programok területén.

Stipendium Hungaricum ösztöndíjasok

„Mahwash vagyok Pakisztánból. Második évetem végzem az SZTE Gyógyszerésztudományi Doktori Iskolában. Szeged azért a legjobb választás, mert a kutatások olyan jól szervezettek, hogy a vezetőm és kollegáim segítségével elérhetem a tudományos céljaimat.”

185
hallgató

46
országból

kezdte meg
tanulmányait
az SZTE 10 karán.

Az SZTE nemzetközi hallgatók számára meghirdetett önköltséges képzéseire a 2019/2020. tanévben **2623 fiatal** jelentkezett, e szakokra **646 egyetemista** iratkozott be.

ERASMUS+ Az SZTE hallgatói és oktatói mobilitása

2018/2019. tanév	2019/2020. tanév első szemeszter
Kiutazó hallgatók	
219	155
Beutazó hallgatók	
300	220
Kiutazó oktatói mobilitás	
293	108
Kiutazó adminisztratív mobilitás	
47	21
Beutazó oktatói mobilitás	
122	még nincs adat (Brüsszel)
Beutazó adminisztratív mobilitás	
42	még nincs adat (Brüsszel)

Alma Mater *Magazin*

Szegedi Egyetem Magazin *lapcsalád*

Alma Mater *Magazin*

www.u-szeged.hu

University
of Szeged

uniszeged